

Zorg voor de toekomst

De zorg in Nederland staat op een hoog niveau en dat wil het kabinet behouden. Mensen moeten erop kunnen vertrouwen dat de zorg goed, betaalbaar en beschikbaar blijft. En daar waar nodig de zorg nog beter wordt. Op Prinsjesdag 2019 heeft het kabinet daarom bekend gemaakt voor de zomer van 2020 met voorstellen te komen hoe de zorg in de toekomst het best te organiseren en ook betaalbaar te houden.

Uitdagingen in de zorg

De zorg staat voor grote uitdagingen. Zo hebben steeds meer mensen zorg nodig. Dat komt onder andere omdat we steeds ouder worden en omdat onze samenleving met een groeiende groep ouderen ‘vergrijsst’. Tegelijkertijd zijn er nu al te weinig mensen die werken in de zorg en in de toekomst zal het aantal mensen dat nodig is nog sterk stijgen. Het tekort aan medewerkers in de zorg is daarom één van de belangrijkste uitdagingen. Ook het aantal beschikbare mantelzorgers neemt af. Om er met al deze uitdagingen voor te zorgen dat iedereen ook in de toekomst de beste zorg kan krijgen, is het nodig om onze zorg anders te organiseren. Samen met onder meer zorgverzekeraars, gemeenten, zorgverleners en patiënten wordt nu nagedacht over de veranderende vraag naar zorg in de toekomst, de samenwerking in het zorgveld in de regio's en de wijze waarop de zorg de vraag moet gaan opvangen.

‘Grote vragen voor de lange termijn spelen ook in de zorgsector ... Voor de zomer van 2020 schetst de regering de contouren van de toekomstige organisatie van de zorg.’ – Uit: Troonrede 2019

Huidige situatie

Om na te denken over de zorg van de toekomst, is het belangrijk om te weten hoe onze zorg vandaag de dag in elkaar steekt. Het huidige zorgstelsel wordt geregeld met onder meer de volgende wetten: de Zorgverzekeringswet (Zvw), de Wet langdurige zorg (Wlz), de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), de Jeugdwet en de Wet publieke gezondheid (Wpg). De curatieve zorg is gericht op genezen, bijvoorbeeld in een ziekenhuis. Dat wordt geregeld met de Zorgverzekeringswet. Mensen die langdurig zorg nodig hebben, zoals ouderen of gehandicapten, kunnen een beroep doen op de Wet langdurige zorg. Met de Wet maatschappelijke ondersteuning bieden gemeenten mensen met een beperking, ondersteuning. Bij de Jeugdwet, waar de gemeenten ook verantwoordelijk voor zijn, gaat het om ondersteuning, hulp en zorg voor jeugdigen en hun familie bij opgroei- en opvoedingsproblemen, psychische problemen en stoornissen. De Wet publieke gezondheid is gericht op preventie, inclusief gezondheidsbevordering. Denk hier bijvoorbeeld aan vaccinaties of het voorkomen van alcoholmisbruik bij jongeren.

Deze wetten leggen de basis voor de zorg. De stijgende zorgvraag aan de ene kant en krapte in de arbeidsmarkt aan de andere kant raken al deze wetten. Daarbij komt ook kijken dat mensen die gebruik maken van zorg en ondersteuning die ligt op het grensvlak van deze wetten, soms tussen wal en schip dreigen te vallen. Om de zorg vanuit het perspectief van de patiënt/cliënt beter te organiseren, zou daarom het gehele stelsel moeten worden bekeken in plaats van enkel te zoeken naar oplossingen per wet. Om het doel te bereiken, namelijk betere organiseerbaarheid en betaalbaarheid van de zorg, moet onder andere nog meer samenwerking tussen zorgorganisaties, gemeenten en zorgverzekeraars in de regio plaatsvinden. Ook zou preventie een nog belangrijkere rol kunnen spelen in de zorg voor de toekomst. Wie gezondere keuzes maakt, heeft minder kans om ziek te worden en kan zo lang mogelijk in goede gezondheid van het leven genieten.

Contourennota

De zogeheten contourennota die voor de zomer van 2020 naar de Kamer wordt gestuurd gaat over de vraag: Hoe kunnen we de zorg, gezien de uitdagingen, het best organiseren en betaalbaar houden? Hiervoor gaat het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport onder andere de regio in om op te halen wat de huidige stand van zaken is en wat de regio nodig heeft in de toekomst. Hiernaast vinden er gesprekken plaats met verschillende partijen uit de zorg en de wetenschap. De analyses die hieruit voortkomen, worden samengebracht en leveren uiteindelijk concrete oplossingsrichtingen op. Het is hierbij belangrijk dat de voorstellen op zoveel mogelijk draagvlak kunnen rekenen bij het zorgveld en binnen de samenleving. De contourennota kán voorstellen bevatten die tot wijzigingen in het stelsel kunnen leiden. Het gaat om de toekomst van de zorg en waar mogelijk gaan we er meteen mee aan de slag.

Contact

Voor meer informatie kun je terecht bij: zorgvoordetoekomst@minvws.nl. Ook visies en denkrichtingen kunnen via dit e-mailadres worden gedeeld.